

**UCHWAŁA NR XV/133/25
RADY GMINY WYSZKI**

z dnia 30 grudnia 2025 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających
przemocy domowej na lata 2026-2030**

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 i 1436) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2026-2030, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała Nr XL/444/23 Rady Gminy Wyszki z dnia 28 grudnia 2023 r. w sprawie przyjęcia Gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2024-2030.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wyszki.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 r.

Przewodniczący Rady

Marcin Lasota

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ NA LATA 2026-2030

Rozdział 1.

PODSTAWY PRAWNE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ

§ 1. 1. Podstawowym aktem normatywnym, który odnosi się do przeciwdziałania przemocy domowej jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673). Zgodnie z ustawą, zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 i 1302) lub ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151).

2. Ustawa o pomocy społecznej zawiera w swej treści unormowania, które dotyczą przemocy domowej. Jest to m. in. jedna z przesłanek udzielania pomocy społecznej osobom i rodzinom. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi stanowi, że zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonuje się poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, która w szczególności polega na przeciwdziałaniu przemocy domowej. Ustawodawca wskazuje udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową, jako zadanie własne gminy w zakresie prowadzenia działań związanych z profilaktyką.

3. Inne regulacje przyjęte przez polskiego prawodawcę koncentrują się głównie na aspekcie doraźnej pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej, udzielanej w momencie zagrożenia, jak również na niwelowaniu skutków fizycznych i psychicznych u tych osób. Należy wśród nich wymienić: ustawę z dnia 26 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy, ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny, ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego, ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny wykonawczy, ustawę z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, ustawę z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych.

4. Przepisy ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej nakładają na gminy zadanie, jakim jest tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej. Działania określone w tym programie realizuje zespół interdyscyplinarny. Jednostki samorządu terytorialnego zostały wskazane jako realizatorzy Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 (M.P. z 2023 r., poz. 1232), przy współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz kościołami i związkami wyznaniowymi.

Rozdział 2.

DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE WYSZKI

§ 2. Przemoc domowa jest zjawiskiem niejednorodnym, a diagnoza tego zjawiska stanowi punkt wyjścia do zdefiniowania celów gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz osób doznających przemocy domowej.

Charakterystyka gminy Wyszki

§ 3. 1. Gmina Wyszki jest gminą wiejską, typowo rolniczą położoną w powiecie bielskim, w województwie podlaskim. Jednym z najpoważniejszych problemów rozwojowych gminy Wyszki jest zagadnienie dotyczące ludności. Liczba ludności zamieszkującej gminę Wyszki według stanu z 31 grudnia 2024 r. (dane GUS) wynosiła 3824 mieszkańców, z czego 50,7% stanowiły kobiety, a 49,3% mężczyźni. Średni wiek mieszkańców wynosi 44,6 lat. Według kryterium produktywności, 55,6% mieszkańców gminy jest w wieku produkcyjnym, 16,9% w wieku przedprodukcyjnym, a 27,5% w wieku poprodukcyjnym. Spośród wszystkich mieszkańców gminy Wyszki ponad połowa, bo 55,2% mieszkańców żyje w małżeństwie, natomiast 27,1% jest stanu wolnego. Najmniejszą grupę stanowią osoby po rozwodzie – 6,5%, natomiast 11% to wdowy/wdowcy, nieustalone to 0,2%.

2. W gminie Wyszki na 1000 mieszkańców pracuje 88 osób. Kobiety stanowią 39,5% wszystkich pracujących ogółem, a 60,5% mężczyźni. Bezrobocie rejestrowane w gminie Wyszki wynosiło w 2024 roku 4,7% (4,7% wśród kobiet i 4,7% wśród mężczyzn). 29,7% aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Wyszki pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 37,5% w przemyśle i budownictwie, a 11,3% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 1,5% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości).

3. Na infrastrukturę społeczną gminy Wyszki składają się: Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminne Centrum Biblioteczno-Kulturalne, szkoły podstawowe, świetlice wiejskie.

§ 4. Diagnoza problemu przemocy domowej w gminie Wyszki została opracowana w oparciu o badania ankietowe przeprowadzone wśród dorosłych mieszkańców gminy (235 osób) oraz uczniów klas V-VIII szkoły podstawowej (136 osób). Badania zostały przeprowadzone w miesiącach sierpień – wrzesień 2025 r. Wykorzystano również dane statystyczne z lat 2023-2024 Zespołu Interdyscyplinarnego w Wyszkach, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wyszkach, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wyszkach, Komendy Powiatowej Policji w Bielsku Podlaskim, Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim, Prokuratury Rejonowej w Bielsku Podlaskim oraz Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku Podlaskim. Do pogłębienia diagnozy posłużyły również dane dostępne na podstawie realizowanych przez placówki oświatowe programów profilaktycznych.

Dane liczbowe dotyczące problemu przemocy domowej

§ 5. Poniższa tabela przedstawia dane liczbowe dotyczące bezpośrednio problemu przemocy domowej na przestrzeni lat 2023-2024.

		2023	2024
Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty” przez poszczególnych przedstawicieli:	ogółem	22	19
	ośrodek pomocy społecznej	1	3
	policja	21	16
	gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych	0	1
	oświata	0	0
	ochrona zdrowia	0	0
Liczba procedur „Niebieskie Karty” prowadzonych przez zespół interdyscyplinarny		27	24
Liczba zakończonych procedur w przypadku:	ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia, że zaprzestano dalszego stosowania przemocy domowej	17	3
	rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań	6	8
Liczba osób objętych działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”	ze względu na problem przemocy psychicznej	20	10
	ze względu na problem przemocy fizycznej	2	13
	ze względu na problem przemocy seksualnej	0	0
	ze względu na problem przemocy ekonomicznej	0	4
Liczba osób w rodzinach objętych działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”		65	45
Liczba osób doświadczających przemocy objętych działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”	ogółem, w tym:	35	39
	kobiet	22	13
	mężczyzn	1	7
	dzieci	12	19
	osób starszych	5	5
Liczba osób objętych procedurą „Niebieskie Karty” wskazanych jako stosujące przemoc:	ogółem	22	14
	kobiet	0	3
	mężczyzn	22	11

Liczba zatrzymań przez policję w związku z przemocą domową		4	3
Liczba wydanych nakazów opuszczenia i zakazów zbliżania się do określonych osób		4	3
Liczba orzeczonych w sprawach z art. 207 kk:	kar pozbawienia wolności	0	0
	warunkowych zawiesznień wykonania kary pozbawienia wolności	1	0
Liczba orzeczeń środków prawnych:	zakazu zbliżania się do określonych osób, miejsc	0	0
	nakazu opuszczenia lokalu	0	0
	udziału w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc	0	0
	zobowiązania do leczenia odwykowego	0	0
	korekcyjno-edukacyjnymi	0	1
Liczba osób objętych oddziaływaniami:	psychologiczno-terapeutycznymi	0	0
Liczba osób korzystających ze specjalistycznego wsparcia w PCPR		0	0
Liczba osób, z którymi przeprowadzono rozmowy w GKRPA:	z problemem alkoholowym	1	7
	członków rodzin	2	5
Liczba osób korzystających z poradnictwa psychologicznego w punkcie konsultacyjnym:	ogółem	18	19
	z problemem alkoholowym	4	2
	członkowie rodzin osób z problemem alkoholowym	10	12
	stosujące przemoc	2	0
	doznające przemocy	3	5
Liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa socjalnego, psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, rodzinnego		22	17
Liczba rodzin korzystających z różnych form pomocy społecznej w tym:		130	129
z pomocy pieniężnej		64	64
z pomocy niepieniężnej		79	83
z pracy socjalnej		115	113
Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny		6	10

§ 6. Procedura „Niebieskie Karty” najczęściej wszczynana jest przez funkcjonariuszy Policji – 37. Przez przedstawicieli ośrodka pomocy społecznej wszczęte były 3 procedury oraz 1 procedura przez gminną komisję rozwiązywania problemów alkoholowych. Pozostałe podmioty nie wszczynały procedur. Na przestrzeni analizowanych lat, przemoc domowej częściej doświadczały kobiety niż mężczyźni oraz częściej dzieci niż osoby starsze. Najczęściej osoby doznawały przemocy psychicznej i fizycznej oraz zdarzała się przemoc ekonomiczna. Połowa osób objętych procedurą „Niebieskie Karty” korzystała z poradnictwa w punkcie konsultacyjnym. W rodzinach tych występował głównie problem nadużywania alkoholu. Większość zakończonych procedur kończyła się ustaniem przemocy.

Analiza jakościowa zjawiska przemocy domowej na terenie gminy Wyszki

§ 7. 1. Analiza problemu przemocy domowej w środowisku lokalnym na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych wśród mieszkańców gminy Wyszki.

2. Wśród uczniów klas V-VIII szkoły podstawowej przeprowadzona została ankieta. W badaniu udział wzięło 136 osób. Na pytanie: „Z czym kojarzy Ci się przemoc?”, udzielono następujących odpowiedzi: bicie kogoś – 90, kopanie innych – 66, wyzywanie kogoś – 62, grożenie komuś – 62, przypalanie ciała – 59, szantażowanie kogoś – 54, popychanie kogoś – 48, obrażanie innych w internecie – 48, wyśmiewanie kogoś – 47, poniżanie kogoś – 39, ośmieszanie kogoś – 36, niszczenie rzeczy – 35, zmuszanie do oglądania zdjęć, filmów dozwolonych dla dorosłych – 31, nadmierna krytyka – 27, ciągłe niepokojenie innej osoby – 15, zaniedbywanie kogoś – 8. Jako wszystkie kojarzące się z przemocą odpowiedzi, wymienione w ankiecie wskazało – 36 osób. Mniej niż połowa uczniów wskazywała na przykłady przemocy psychicznej. Tylko 19 uczniów potwierdziło, że zna przypadki przemocy domowej w swojej miejscowości. 11 osób potwierdziło, że było świadkiem przemocy w swojej rodzinie.

Wśród badanych uczniów ponad 8% (12 osób) doświadczyło kiedykolwiek przemocy domowej. Atmosfera panująca w domu została określona przez badanych uczniów jako bardzo dobra – 77, dobra – 51, zła – 3, bardzo zła – 1, oraz udzielono 4 odpowiedzi „trudno powiedzieć”. Uczniowie wskazywali jaki mają kontakt z rodzicami i 99 osób uważa, że ma bardzo dobry kontakt, natomiast dobry – 33 osoby, zły – 1 osoba oraz 3 osoby udzieliły odpowiedzi „Trudno powiedzieć”. Na pytanie „Czy znasz kogoś ze swoich koleżanek, kolegów, którzy doznają przemocy domowej?” 8 osób odpowiedziało, że zna, natomiast 12 osób wskazało, że ma podejrzenie. W 111 przypadkach uczniowie uważają, że należy poinformować kogoś z dorosłych, gdy ktoś z bliskich (rodziny, znajomych) doznaje przemocy domowej, natomiast 25 osób tak nie uważa. Ponad 33% badanych uczniów nie wie, gdzie zgłosić fakt występowania przemocy domowej. Wśród badanych 77% osób wie, gdzie ten fakt zgłosić. Najczęściej wymieniano następujące miejsca: policja, osoba dorosła, osoba zaufana, szkoła, służby, pogotowie, pomoc społeczna, telefon alarmowy, rodzice, przyjaciele, sąsiad.

3. Badania wśród osób dorosłych zostały przeprowadzone za pomocą kwestionariusza ankiety w formie elektronicznej oraz papierowej. W badaniu udział wzięło 235 mieszkańców. Z perspektywy dorosłych mieszkańców gminy najczęstszą przyczyną stosowania przemocy domowej są: uzależnienia (alkohol, narkotyki) – 164, zaburzenia emocjonalne (choroby psychiczne) – 92, doświadczenia i wzorce wyniesione z domu rodzinnego – 75, stres i frustracja – 62, chęć dominacji – 53, konflikty międzypokoleniowe – 41, temperament – 41, traumatyczne przeżycia – 39, wykluczenie społeczne – 11. Prawie 70% respondentów uważa, że nadużywanie alkoholu jest najczęstszą przyczyną stosowania przemocy domowej. Wskazuje to na dużą świadomość związku między uzależnieniem a przemocą.

4. Wśród odpowiedzi na pytanie „Jakie czynniki mogą mieć wpływ na postępowanie osób stosujących przemoc domową?”, najczęściej wskazywano poczucie bezradności – 139, cechy charakteru – 118, niski poziom umiejętności wychowawczych – 67, przyzwolenie osoby doznającej przemocy – 63, przyzwolenie otoczenia – 57, chęć naśladowania innych – 21, status społeczny i materialny – 19, izolacja społeczna rodziny – 15, poziom wykształcenia – 14. Należy zauważyć, że respondenci uważają, iż na postępowanie osoby stosującej przemoc, w głównej mierze wpływa własna niemoc tej osoby, nieumiejętność poradzenia z własnymi emocjami, co przekłada się na reagowanie agresją.

5. Dorośli mieszkańcy przemocą nazywali następujące zachowania: uderzanie – 73, groźby – 64, duszenie – 62, wyzviska – 56, popychanie 47, kopanie – 45, poniżanie – 39, spoliczkowanie – 33, ośmieszanie – 24, ograniczanie kontaktów- 21, niszczenie rzeczy – 19, zmuszanie do obcowania płciowego – 11, demoralizacja – 7. Natomiast 137 (ponad 58%) osób wskazało, że przemocą są wszystkie wyżej wymienione zachowania. Jeśli chodzi o przypadki występowania przemocy domowej na terenie gminy Wyszki, to 28 osób słyszało o takich przypadkach, 17 osób zna takie przypadki, natomiast 190 osób nie zna takich przypadków. Ponad 7% respondentów przyznało, że doświadczyło przemocy domowej ze strony najbliższych osób. Jako osoby stosujące przemoc wskazano: współmałżonka lub partnera – 13, ojca – 3, syna – 2. Zachowania jakie miały miejsce w przypadku osób, które doświadczyły przemocy ze strony najbliższych to głównie: wyzywanie, popychanie, szarpanie – 18, krytykowanie – 17, niezaspokajanie potrzeb materialnych rodziny – 16, poniżanie – 15, rzucanie przedmiotami – 13, uderzanie – 11, ograniczanie kontaktu rodziną – 10 szantażowanie, nadmierne kontrolowanie – 9. Wszystkie te osoby doświadczały przemocy zarówno psychicznej jak i fizycznej. W swoim miejscu zamieszkania (w swoim domu) 217 respondentów czuje się bezpiecznie, 7 osób nie czuje się bezpiecznie, natomiast 11 nie potrafi dokładnie określić. Można zatem wnioskować, że ta ostatnia grupa czuje zagrożenie ze strony najbliższych.

6. Respondenci na pytanie „Czy kiedykolwiek doszło do sytuacji, w której zastosował Pan/i zachowania przemocowe wobec drugiej osoby?” przyznali w 11 przypadkach, że stosowali takie zachowania, w 8 przypadkach nie potrafili sprecyzować, że były to zachowania przemocowe, natomiast 216 osób udzieliło odpowiedzi „NIE”. W sytuacji doznania przemocy 145 respondentów skorzystałoby z pomocy policji. Jako inne możliwości uzyskania pomocy wskazywano: najbliższa rodzina - 103 osoby, ośrodek pomocy społecznej – 43 osoby, znajomi, przyjaciele – 31 osób, osoby obce- 19, prokuratura – 11, służba zdrowia – 9, ośrodek interwencji kryzysowej -1 osoba. Ponad 68% badanych uważa, że oferta pomocy dla osób doznających przemocy domowej jest wystarczająca, ponad 23% nie zna oferty na terenie gminy, a ponad 8% uważa, że nie jest ona wystarczająca.

7. W badaniu uczestniczyło 66% kobiet i 34% mężczyzn. Największą grupę respondentów stanowiły osoby w przedziale wiekowym 30-39 lat – 78, 40-49 lat – 71, 50-59 lat – 67. Powyżej 60 roku życia wzięło udział w badaniu 16 osób oraz 3 osoby w przedziale wiekowym 20-29 lat. Najliczniejszą grupę respondentów stanowiły osoby z wykształceniem średnim- 112, następnie z wyższym – 62, zawodowym 39 oraz podstawowym – 22. Pod względem statusu społecznego największą grupę stanowią osoby pracujące – 106, następnie rolnicy – 96, emeryci – 14, prowadzący działalność gospodarczą – 9, bezrobotni – 8 oraz niepracujący – 2 osoby.

Identyfikacja przyczyn i mechanizmów zjawiska przemocy na terenie gminy Wyszki

§ 8. 1. Reasumując analizę danych, należy zauważyć, że dominującą formą przemocy domowej, na podstawie wskazywanych zachowań przemocowych jest przemoc psychiczna, zaś doświadczającymi przemocy domowej są głównie kobiety. Osobą stosującą przemoc jest najczęściej mężczyzna. Badania wskazują na dużą świadomość związku między uzależnieniem a przemocą. Bardzo istotnym czynnikiem mającym wpływ na zachowania przemocowe są zaburzenia emocjonalne często łączone z impulsywnością i brakiem umiejętności panowania nad emocjami. Mocno reprezentowane są wzorce wyniesione z domu rodzinnego. Pokazuje to zarówno wpływ środowiska jak i czynników psychologicznych. Stosowanie przemocy nie wynika z jednego powodu, zwykle jest kombinacją kilku czynników, dlatego przeciwdziałanie przemocy wymaga stosowania działań na wielu poziomach: psychologicznym, społecznym, prawnym i edukacyjnym.

2. Dane sugerują, że przemoc jest zjawiskiem marginalnym w deklaracjach, ale też może być zjawiskiem niedostatecznie ujawnionym. Wskazuje to na potrzebę edukacji o formach przemocy, zwiększenia świadomości społecznej jakie zachowania są nieakceptowalne. Większość mieszkańców nie dostrzega przemocy w swoim otoczeniu. Ponad 80% osób deklaruje, że nie zna przypadków występowania przemocy, co sugeruje, że przemoc może być zjawiskiem ukrytym, występuje problem braku zgłaszania lub niewidoczności przypadków przemocy domowej. Mieszkańcy mogą mieć niski poziom świadomości zgłaszania przypadków przemocy lub kontaktu z osobami doznającymi przemocy. Może to też świadczyć o braku otwartości osób doznających przemocy na rozmowę.

3. Najczęściej wskazywanym źródłem pomocy jest policja. Wskazuje to na duże zaufanie do służb mundurowych, na świadomość ich formalnych uprawnień do zatrzymania sprawcy przemocy i ochrony osoby doznającej przemocy. Często też rodzina jest na pierwszym planie przed kontaktem z instytucjami. Wyniki ankiety pokazują, że mieszkańcy w sytuacji przemocy rzadziej korzystaliby z pomocy formalnych instytucji. Wskazuje to na konieczność edukacji społeczeństwa o dostępnych formach pomocy oraz obniżenia barier psychologicznych i formalnych. Pomimo, że większość mieszkańców zna ofertę pomocy na terenie gminy, to są osoby, które pozostają poza zasięgiem informacji. Jest to sygnał, że potrzebne są działania informacyjne i komunikacyjne.

4. W 2024 r. liczba mieszkańców gminy Wyszki wynosiła 3 824. Liczba osób doświadczających przemocy objętych działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty” wyniosła 39. Odsetek populacji osób zagrożonych przemocą domową wynosi 1,02%. Przemoc może być słabo widoczna społecznie. Zjawisko przemocy domowej może być niedoszacowane, ponieważ osoby pokrzywdzone rzadko się ujawniają. Wyniki wskazują na potrzebę zwiększenia edukacji, podniesienia świadomości oraz zmniejszania bariery społecznej mówienia o przemocy.

Określenie potrzeb lokalnych

Zakres	poziom zaspokojenia potrzeb	braki, zakres rozwoju
Infrastruktura w zakresie:		
- interwencyjnym	Policja – prowadzenie interwencji w miejscu zdarzenia, możliwość zastosowania środków ochronnych OPS – prowadzenie procedur interwencyjnych wobec osób zagrożonych przemocą NZOZ – udzielenie pierwszej pomocy i przekierowanie do instytucji pomocowych	linie pomocowe, infolinie kryzysowe dostępne 24/7 – ogólnopolskie (należy rozpowszechniać wśród mieszkańców)
- pomocy rodzinom dotkniętym przemocą (medyczna, psychologiczna, prawna, socjalna, pedagogiczna)	Punkt Konsultacyjny -wsparcie psychologiczne OPS – wsparcie socjalne, prawne, koordynacja z instytucjami Pedagog – wsparcie pedagogiczne dla rodziców i dzieci	rozpowszechniać informacje o nieodpłatnej pomocy prawnej
Kadra		
- specjaliści	pedagog w każdej szkole, psycholog w Punkcie Konsultacyjnym, pracownicy socjalni, dyżur	Przygotować aktualny informator o specjalistach i ich dostępności

	dzielnicowego asystent rodziny	
- dostępność	w siedzibie i kontakt telefoniczny	Brak numeru telefonu przypisanego do Punktu Konsultacyjnego.
Szkolenia		
- edukacja społeczna	lokalne kampanie społeczne, broszury, spotkania informacyjne z różnymi grupami mieszkańców informatory o miejscach pomocy w formie ulotek oraz na stronie internetowej i w mediach społecznościowych	zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie mówienia o przemoc, więcej plakatów w miejscach publicznych profilaktyka w szkołach – rozszerzyć o miejsca pomocy, szkoła jako pierwsze ogniwo wsparcia systemu, promowanie postaw prospołecznych – wzmocnienie roli szkoły
- dla członków ZI i GDP	Wszyscy członkowie ZI zostali przeszkoleni	Cykliczne szkolenia dla członków GDP
- konsultacje, superwizje, system wsparcia	Część osób wchodzących w skład ZI uczestniczyła w superwizji,	Superwizja dla ZI i członków GDP

Rozdział 3.

ADRESACI PROGRAMU

§ 9. Adresatem programu jest społeczność Gminy Wyszki. W sposób szczególny program adresowany jest do:

- 1) osób doświadczających przemocy domowej,
- 2) osób stosujących przemoc domową,
- 3) świadków przemocy domowej
- 4) osób zagrożonych przemocą domową,
- 5) podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Rozdział 4.

CELE I ZAŁOŻENIA PROGRAMU

§ 10. Głównym celem Programu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska. Cele szczegółowe Programu zostały określone w poszczególnych obszarach działania:

- 1) rozszerzenie działań profilaktycznych, diagnostycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- 2) zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy,
- 3) zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową,
- 4) rozwijanie i doskonalenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przemocy domowej.

§ 11. Program określa szczegółowe działania, zmierzające do zwrócenia uwagi środowiska lokalnego na zjawisko przemocy domowej, ochronę i pomoc osobom doznającym przemocy domowej oraz zwiększenie profesjonalizmu służb w udzielaniu pomocy osobom doznającym przemocy domowej. Program ma charakter uniwersalny, z uwzględnieniem priorytetów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. Działania określone w Programie zostały określone w sposób elastyczny, co pozwoli na dostosowanie ich do specyfiki potrzeb.

§ 12. Zakłada się, że zadania podejmowane w ramach Programu doprowadzą do zwiększenia skuteczności pomocy i wsparcia osobom zagrożonym i doznającym przemocy domowej, zgodnie z przyjętymi kierunkami działań.

Rozdział 5.
KIERUNKI DZIAŁAŃ I ZADANIA DO REALIZACJI

Obszar 1: Profilaktyka i edukacja społeczna

Cel	Kierunki działań	Rodzaje zadań	Realizatorzy	Wskaźniki	Termin realizacji
Rozszerzenie działań profilaktycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	1. Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej	1.1. Prowadzenie lokalnych kampanii społecznych o formach przemocy i sposobach reagowania, realizowanie działań w ramach kampanii ogólnopolskich	GOPS Policja GKRPA Szkoly	liczba lokalnych kampanii liczba działań w ramach ogólnopolskich kampanii	2026 - 2030 każdego roku
		1.2. Diagnozowanie zjawiska przemocy domowej (ewaluacja)	Zespół Interdyscyplinarny	liczba raportów, ekspertyz	2026 - 2030 cyklicznie - raz na dwa lata
		1.3. Prowadzenie spotkań informacyjnych w szkołach, bibliotekach, wśród seniorów	GOPS Policja Szkoly	liczba spotkań,	2026 - 2030 każdego roku
		1.4. Upowszechnianie materiałów edukacyjno-informacyjnych	GOPS GKRPA Szkoly NZOZ	liczba ulotek, broszur, plakatów	2026 - 2030 każdego roku
	2. Poprawa jakości działań profilaktycznych	2.1. Prowadzenie poradnictwa, w szczególności przez działania edukacyjne służące wzmocnieniu funkcji opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy, jak również wzrostu kompetencji rodziców i opiekunów w środowisku zagrożonym przemocą domową	GOPS (pracownicy socjalni, asystent rodziny) szkoly	liczba osób, którym udzielono porady	2026 - 2030
				liczba warsztatów, spotkań	każdego roku

Obszar 2: Ochrona, pomoc i wsparcie osób doznających przemocy domowej

Cel	Kierunki działań	Rodzaje działań	Realizatorzy	Wskaźniki	Termin realizacji
Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób	1. Rozwój infrastruktury instytucji udzielających pomocy osobom	1.1. Funkcjonowanie zespołu interdyscyplinarnego	Zespół Interdyscyplinarny	liczba spotkań zespołu interdyscyplinarnego	2026 - 2030 na bieżąco

doznających przemocy	doznającym przemocy domowej oraz wypracowanie zasad współpracy	1.2. Funkcjonowanie grup diagnostyczno-pomocowych		liczba utworzonych w danym roku grup diagnostyczno-pomocowych, liczba funkcjonujących w danym roku grup diagnostyczno-pomocowych, liczba funkcjonujących w danym roku grup diagnostyczno-pomocowych w rozszerzonym składzie	2026 - 2030 na bieżąco
		1.3. Upowszechnianie baz teleadresowych podmiotów i instytucji świadczących usługi dla osób doznających przemocy domowej	GOPS	liczba aktualizacji na stronie internetowej, tablicy ogłoszeń liczba materiałów: ulotek, broszur, informatorów	2026 - 2030 aktualizacja każdego roku
		1.4. Prowadzenie poradnictwa specjalistycznego (psychologicznego, prawnego, rodzinnego, medycznego, pracy socjalnej) i pomocy osobom doznającym przemocy domowej, w tym w Punkcie Konsultacyjnym	GOPS GKRPA Szkoły (pedagog) NZOZ	liczba osób korzystających z poradnictwa	2026 – 2030 na bieżąco
	2. Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom doznającym przemocy domowej	2.1. Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy, w szczególności: medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej	Zespół Interdyscyplinarny	liczba opracowanych materiałów informacyjnych	2026 - 2030 każdego roku
	3. Udzielanie pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej	3.1. Realizacja procedury „Niebieskie Karty”	GDP GOPS GKRPA Szkoły	liczba wszczętych w danym roku procedur, liczba kontynuowanych w danym roku procedur, liczba osób doznających przemocy domowej objętych procedurą, liczba formularzy „Niebieska Karta – C” (plany pomocy)	2026 - 2030 na bieżąco

		3.2. Realizowanie pomocy w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, w tym przez punkt konsultacyjny	GOPS, GKRPA, szkoły, NZOZ	liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa w danym podmiocie, liczba osób doznających przemocy domowej, które skorzystały z pomocy w punkcie konsultacyjnym	2026 - 2030 na bieżąco
		3.3. Zapewnienie ochrony dzieciom w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej	GOPS – pracownicy socjalni	liczba dzieci, którym zapewniono ochronę, w związku z zagrożeniem życia lub zdrowia	2026 - 2030 w zależności od stopnia zagrożenia i oceny ryzyka
	4. Monitorowanie działań pomocowych	4.1. Monitorowanie pomocy udzielanej osobom doznającym przemocy domowej	Zespół Interdyscyplinarny	Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty”, Liczba osób wobec, których podjęto działania monitorujące	2026 - 2030 na każdym posiedzeniu

Obszar 3: Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową

Cel	Kierunki działań	Rodzaje działań	Realizatorzy	Wskaźniki	Termin realizacji
Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową	1. Tworzenie i rozszerzanie oferty działań wobec osób stosujących przemoc domową	1.1. Rozpowszechnianie informatorów z aktualnymi bazami teleadresowymi podmiotów, które prowadzą działania skierowane do osób stosujących przemoc	GOPS	umieszczanie aktualnych informatorów na stronie internetowej	2026 - 2030 aktualizowanie dwa razy w roku
	2. Interweniowanie oraz reagowanie służb na stosowanie przemocy domowej	2.1. Działania wobec osób stosujących przemoc domową, w tym w ramach procedury „Niebieskie Karty”	Zespół Interdyscyplinarny GOPS GKRPA Policja	liczba osób stosujących przemoc domową objętych procedurą, liczba formularzy „Niebieska Karta-D”, liczba wszczętych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową	2026 - 2030 na bieżąco
		2.2. Działania i współpraca służb w zakresie monitorowania zachowań osób stosujących przemoc	Zespół Interdyscyplinarny GOPS kurator sądowy Policja	liczba wniosków o nałożenie obowiązku uczestnictwa w programach korekcyjno-	2026 - 2030 na bieżąco

		domową, w tym wymiana informacji		edukacyjnych, liczba przekazanych organom ścigania informacji przez służby, w tym pracowników socjalnych o ponownym stosowaniu przemocy domowej przez osoby uprzednio skazane za tego rodzaju przemoc	
--	--	----------------------------------	--	---	--

Obszar 4: Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

Cel	Kierunki działań	Rodzaje działań	Realizatorzy	Wskaźniki	Termin realizacji
Rozwijanie i doskonalenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przemocy domowej	1. Podnoszenie kompetencji osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej	1.1. Opracowanie potrzeb szkoleniowych członków zespołu interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	Zespół Interdyscyplinarny	liczba potrzeb szkoleniowych, liczba uczestników szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej	2026 - 2030 każdego roku
	2. Wzmacnianie kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej	2.1. Wdrożenie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami doznającymi przemocy domowej i z osobami stosującymi przemoc domową, w tym w formie superwizji, doradztwa, grup wsparcia	Zespół Interdyscyplinarny	liczba osób korzystających z różnych form wsparcia i poradnictwa psychologicznego, liczba spotkań superwizji, liczba osób uczestniczących w spotkaniach superwizyjnych	2026 - 2030 w zależności od potrzeb członków ZI i GDP

Rozdział 6.

OCZEKIWANE REZULTATY REALIZACJI DZIAŁAŃ

§ 13. 1. Rezultaty w zakresie bezpieczeństwa: zmniejszenie liczby przypadków przemocy domowej poprzez lepszą profilaktykę i wczesne reagowanie, zwiększenie bezpieczeństwa osób zagrożonych przemocą, w tym dzieci i osób zależnych,

2. Rezultaty w zakresie zwiększenia świadomości mieszkańców gminy: wzrost wiedzy na temat przemocy domowej, jej form i sposobów reagowania, zmiana postaw społecznych, zwiększenie gotowości do reagowania na przypadki przemocy.

3. Rezultaty w zakresie wsparcia osób doznających przemocy poprzez działania edukacyjne, informacyjne i poradnictwo. Lepsza znajomość ofert pomocy dostępnej w gminie, w tym numerów telefonów, instytucji i procedur.

4. Rezultaty długofalowe – zmniejszenie skali zjawiska przemocy w gminie w perspektywie pięciu lat, budowa środowiska wspierającego osoby doznające przemocy, w którym mieszkańcy wiedzą, jak reagować i szukać pomocy, wzmocnienie kompetencji zawodowych osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Rozdział 7.
MONITOROWANIE I EWALUACJA PROGRAMU

§ 14. 1. Ocena realizacji działań w ramach Programu będzie odbywała się w oparciu o prowadzony przez Gminny Ośrodek pomocy Społecznej w Wyszkach monitoring. Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie przez sprawozdawczość dokonywaną w oparciu o wskaźniki działań zrealizowanych przez poszczególne podmioty (realizatorzy). Dane statystyczne będą zbierane elektronicznie do końca stycznia każdego roku za rok poprzedni i posłużą do opracowania rocznego sprawozdania z realizacji Programu, które zostanie przedłożone Radzie Gminy Wyszki, jako organowi uchwalającemu, w terminie do 31 marca każdego roku.

2. Wyniki ewaluacji będą przedstawione również na posiedzeniu Zespołu Interdyscyplinarnego i posłużą oszacowaniu stopnia osiągnięcia zakładanych celów i rezultatów oraz ewentualnym modyfikacjom dokumentów programowych w następnym okresie programowania.

Rozdział 8.
FINANSOWANIE PROGRAMU

§ 15. Zadania realizowane w zakresie Programu finansowane będą z budżetu Gminy Wyszki, w tym jednostek organizacyjnych gminy. Ponadto Program może być finansowany ze środków zewnętrznych (granty, dotacje, fundusze europejskie).